

เจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์
ในพื้นที่เขตบางเขน

ATTITUDE IN LIVING BY ADOPTING PHILOSOPHY OF
SUFFICIENCY ECONOMY OF MILITARY PERSONEL IN THE
1st INFANTRY BATTALION, 11th INFANTRY REGIMENT IN
BANGKHEN DISTRICT OF BANGKOK METROPOLIS

อัศวิน แสงฟ้าสกุลไท

Asawin saengfasakuntai

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Asawin402993402993bird@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน 2) เปรียบเทียบเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ข้าราชการในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขนจำนวน 273 นาย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ ในพื้นที่เขตบางเขนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มพฤติกรรม

ผลการเปรียบเทียบเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์จำแนกตามตำแหน่งชั้นยศมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในภาพรวมได้แก่ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก

และด้านแนวโน้มพฤติกรรม แต่จำแนกตาม อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนในภาพรวมไม่พบความแตกต่าง

คำสำคัญ : เจตคติ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The thesis objectives were 1) to study the attitude in living of the 1st Infantry Battalions of 11th Infantry Regiment King's Guard, and 2) to compare the attitude in living of the 1st Infantry Battalions of 11th Infantry Regiment King's Guard military personnel who adopted sufficiency economy philosophy in various personal factored groups. The thesis was a survey research. The samples of this research were 273 military families. The data were collected by using rating questionnaires as a tool. The statistics that applied to analyze the data were frequency, percentage, means, standard deviation, and One-Way ANOVA.

As a result, the study as a whole had high level in attitude in living by adopting sufficiency economy philosophy in the celebration component, affective component, and behavioral component.

The comparison attitude in living by personal factors of military personnel who adopting sufficiency economy philosophy in various ranks and appointments had significant variation at 0.05 statistical percentage in the celebration component, affective component and Behavioral component. However this research had not found any differences of age, educational level, marital status, the average of income, and the work-hours duration.

Keywords: Attitude, Sufficiency Economy

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ก่อนที่จะเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และเมื่อหลังจากได้

เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจแล้ว พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤติทางเศรษฐกิจ และได้อธิบายความหมายอย่างชัดเจนไว้ในปี พ.ศ. 2541 ดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก

ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับภาครัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (อภิชัย พันธเสน, 2550, หน้า 53)

จุดเริ่มต้นของแนวคิดปรัชญาความพอเพียงมาจากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเสมอมา และได้ทรงพระราชทานเป็นแนวทางให้กับพสกนิกรซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทุกเรื่อง และเข้าถึงผู้คนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรมีความสำนึกในคุณธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนทั่วไปปฏิบัติตาม โดยจะต้องเริ่มสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของตนเองก่อน อาทิ เช่น การสร้างความรู้

ความสามารถ การพัฒนาสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น การใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายไม่ฟุ้งเฟ้อ ใช้ชีวิตตามกำลังความสามารถของตัวเอง มีเหตุผล รู้จักประมาณตนเอง ในด้านการทำงานและปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็นผู้บริการแก่สังคม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีสติยั้งคิด ใช้ปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของความมีเหตุผล พอประมาณกับศักยภาพและสถานภาพของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ และหมั่นเสริมสร้างความรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

กองทัพบกเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจในการพัฒนาประเทศ มีหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารตามที่กระทรวงกลาโหม กำหนดมีภารกิจในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามจากภายนอก รักษาความมั่นคงภายใน รักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และพัฒนาประเทศ เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กองทัพบกจึงได้ตระหนักถึงการพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของราษฎรตามพื้นที่ต่าง ๆ กองทัพบกจึงได้ตั้งปณิธานว่าจะสนองเบื้องยุคลบาทตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะนำหลักการทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เป็นหน่วยงานมีหน้าที่ถวายความปลอดภัยและถวายพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชชายาฯ ผู้สำเร็จราชการแทน

พระองค์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ โดยใกล้ชิด และได้รื้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาดำเนินให้เกิดผล เพื่อให้ข้าราชการเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลซึ่งบริหารงานบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้นหากข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ยึดมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีจริยธรรมทั้งในความประพฤติ ทั้งในทางใจ ทั้งในทางกาย ทั้งในการทำงาน เป็นต้นว่า ไม่ประพฤติดัวเลวไหลให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของทหาร เป็นคนองอาจกล้าหาญ มีใจหนักแน่นและอดทนในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อสถาบันชาติและผู้บังคับบัญชา จึงจะสมกับหน้าที่อันสำคัญ และสามารถรักษาหน้าที่อันสำคัญของตนให้สำเร็จประโยชน์แก่ประเทศชาติได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1

กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับเจตคติในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งชั้นยศ ระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือน ที่มีผลต่อเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน
3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นกรอบในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษา เจตคติในการการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน 3 ด้าน คือ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มของพฤติกรรม
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน จำนวน 866 นาย ใช้วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการทหาร ในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน จำนวน 273 นาย

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเจตคติในการการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ เลขที่ 2/301 แขวงอนุสาวรีย์ เขต บางเขน กรุงเทพมหานคร

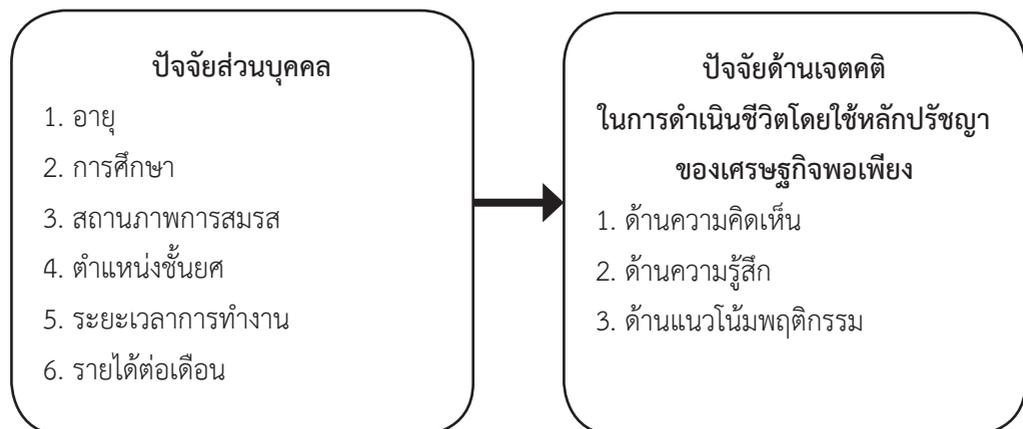
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาคั้งระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2557 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาเรื่อง เจตคติในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน มีระดับเจตคติในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2557 จำนวน 866 นาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน จำนวน 273 นาย ที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane (1970, pp. 886-887)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเจตคติในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อประมวลแนวคิดเป็นแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปร และกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งชั้นยศ ระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งระดับการเลือกตอบคำถามออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ การทดสอบเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสมของข้อความและภาษา

2. หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง คือ ข้าราชการทหาร กองพันทหารช่างที่ 1 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 30 นาย

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) นำแบบสอบถามทั้ง 30 ชุดมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) จะได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.868

4. นำแบบสอบถามทั้งหมดไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงนำไปจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับข้าราชการทหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนำผลไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยใช้เวลา 1 สัปดาห์ ในการดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดด้วยตนเอง โดยเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ที่มียศชั้นนายทหารสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวน

และพลทหารกองประจำการทุกแผนก ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 273 นาย

2. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน โดยทุกฉบับตอบกลับครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 273 ฉบับ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งชั้นยศ ระยะเวลาการทำงาน และรายได้ต่อเดือน โดยใช้ค่าความถี่และหาค่าร้อยละ เพื่อแสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ระดับเจตคติในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งชั้นยศ ระยะเวลาทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's LSD test)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 64.1 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 53.5 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 60.1 มีตำแหน่งชั้นยศระดับพลทหารกองประจำการ ร้อยละ 56.4 มีอายุการทำงานระหว่าง 1-3 ปี ร้อยละ 64.1 และมีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 64.1

2. ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขนมีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .35 ส่วนรายด้านมีรายละเอียดดังนี้ ด้านความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .42 ด้านความรู้สึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .43 และด้านแนวโน้มนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .48

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งชั้นยศ ระยะเวลาทำงาน และรายได้ต่อเดือน พบว่า (1) ข้าราชการทหารที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ต่างกัน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (2) ข้าราชการทหารที่มีตำแหน่งชั้นยศต่างกัน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ข้าราชการทหารที่มีระยะเวลาทำงาน และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันด้านแนวโน้มพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความคิดเห็น ความรู้สึก และ แนวโน้มพฤติกรรม ซึ่งข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน มีกระบวนการทางความคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่ตั้งเจตคติ ได้อธิบายไว้ว่าเจตคติไม่ได้เกิดขึ้นโดยกำเนิด แต่เกิดขึ้นภายหลังจากการเกิดจากการเรียนรู้ การเลียนแบบ หรือการเสริมแรง ดังนั้นการเรียนรู้เจตคติโดยการสังเกตจากตัวแบบ บางครั้งเกิดมาจากการเลียนแบบจากผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เราเลื่อมใสศรัทธาหรือบุคคลที่ปรากฏทางโฆษณาในโทรทัศน์

ข้อค้นพบทางจิตวิทยาทำให้เรารู้ว่าเพียงแค่เราเห็นตัวอย่างจากผู้อื่นเราจะเรียนรู้ได้แล้ว ถึงแม้ว่าเราจะไม่นำความรู้นั้นไปปฏิบัติก็ตาม (Lingren, 1973 อ้างถึงใน พัฒนภัสสร สุพรมอินทร์ และสุธาสินี พลศักดิ์ชัย, 2549, หน้า 29-32) แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการทหารมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมีความสำนึกในคุณธรรม จึงได้นำมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และได้ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ คุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจ และจากผลการศึกษาเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ถือได้ว่าเป็นไปตามแนวนโยบายของผู้บังคับกองพัน ร.11 พัน.1 รอ. ที่มุ่งหวังให้กำลังพลภายในหน่วย ได้มีการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยยึดหลักแนวทางการพัฒนาบุคลากรของหน่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ท่องแท้ และแตกฉาน เพื่อให้กำลังพลของหน่วยได้มีพื้นฐานความรู้ มีกระบวนการความคิดในการนำแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของหน่วย เพื่อมุ่งไปสู่ทางสายกลางในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำลังพล และครอบครัว โดยมีเป้าหมายในด้านความมั่นคงและความยั่งยืนในทุก

ด้าน ทั้งด้านความคิดที่จะต้องใช้อย่างพอเพียง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตการมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างลึกซึ้ง มีความรอบคอบ มีเหตุผล ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท สำนึกใน คุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ รู้จักพอ ขยันหมั่นเพียรไม่เบียดเบียนผู้อื่นรู้จักการแบ่งปัน ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความสมดุลมั่นคงและ ยั่งยืนเพื่อการนำไปสู่การเป็น ร.11 พัน.1 รอ. “หน่วยแห่งความพอเพียง” (Sufficiency Unit) จึงส่งผลให้ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขต บางเขน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงตา สราญรมย์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชน บึงบัว ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของประชากรในชุมชนบึงบัว ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัย ส่วนบุคคลที่มีผลต่อเจตคติในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหาร ราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน พบว่า ข้าราชการทหารที่มี อายุ การศึกษา สถานภาพ สมรส ระยะเวลาการทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อ เดือนต่างกัน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน แต่พบความแตกต่างในข้าราชการ

ทหารที่มีตำแหน่งชั้นยศต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ข้าราชการทหาร กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหาร ราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขน ทุก นายโดยไม่จำกัดช่วงอายุ และไม่จำเป็นต้องมีการศึกษา อยู่ในระดับใด มีสถานภาพโสด สมรส หรือหย่าร้าง รวมถึงมีระยะเวลาการทำงานเท่าใด และรายได้ เฉลี่ยต่อเดือนในระดับใด ทหารทุกนายก็สามารถ ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ เช่นเดียวกัน เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราโชวาทและพระราช ดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่ประชาชน ไทยมาโดยตลอดมากกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิด วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และภายหลังได้ทรงเน้น ย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ แนวคิดการ บริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จึง สามารถประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และปฏิบัติงานของประชาชนชาวไทยในทุกระดับ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึง ระดับรัฐ อีกทั้งข้าราชการทหารมีภารกิจหลักที่ เหมือนกัน และยึดถือกฎระเบียบของหน่วยงาน เดียวกัน ซึ่งได้ปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บังคับ กองพัน ร.11 พัน.1 รอ. อย่างเคร่งครัด ที่มุ่งหวัง ให้กำลังพลภายในหน่วย ได้มีการดำรงชีวิตความ เป็นอยู่ที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยยึดหลัก แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ จนได้ชื่อว่าเป็น “หน่วยแห่งความพอเพียง” (Sufficiency Unit) ซึ่งเน้นให้ข้าราชการทหาร นำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมของหน่วย เพื่อมุ่งไปสู่ทางสายกลางในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำลังพลและครอบครัว ยึดมั่นในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ เส้นสด (2554) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในจังหวัดตรังพบว่า ประชาชนทั้งในสังคมเมือง และสังคมชนบทของจังหวัดตรัง ที่มีอายุ และสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนข้าราชการทหารที่มีตำแหน่งชั้นยศต่างกัน มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านแนวโน้มพฤติกรรมมากกว่านายทหารชั้นประทวน และพลทหารกองประจำการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านายทหารสัญญาบัตรได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านโครงสร้างต่าง ๆ ของหน่วย มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย มีกรอบความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทั้งหมดที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ร.11 พัน.1 รอ. และนำมาขยายผลส่งต่อให้กับนายทหารชั้นประทวน และ

พลทหารกองประจำการ ซึ่งเป็นเพียงผู้รับนโยบายจากนายทหารชั้นสัญญาบัตรมาปฏิบัติ จึงส่งผลให้นายทหารสัญญาบัตร มีกระบวนการทางความคิดในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความรู้สึกยินดีที่ได้นำมื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ อีกทั้งนายทหารสัญญาบัตรจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตาม จึงส่งผลให้นายทหารชั้นสัญญาบัตรมีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและรายด้านมากกว่านายทหารประทวน และพลทหารกองประจำการ และจากผลการวิจัยยังพบว่าพลทหารกองประจำการ มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและด้านแนวโน้มพฤติกรรม มากกว่านายทหารประทวน แสดงให้เห็นว่าพลทหารกองประจำการได้ยึดถือกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายค่อนข้างมาก มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมค่อนข้างสูง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ด้วยความมีเหตุผล ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มีความขยัน ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ประพฤติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัย และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของ ผู้บังคับบัญชา ร.11 พัน.1 รอ.ที่มุ่งหวังให้กำลังพลภายในหน่วย ได้มีการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่เหมาะสม และมีคุณภาพ โดยยึดหลักแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล อินทรโชติ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารโรงเรียนโดยใช้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่าตำแหน่งในการปฏิบัติงานมีผลต่อระดับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยพบว่า นายทหารชั้นสัญญาบัตร มีเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านความคิดเห็น ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มพฤติกรรม มากกว่านายทหารชั้นประทวน และพลทหารกองประจำการ ดังนั้นจึงควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการทหารทุกนายให้มีศักยภาพอย่างเท่าเทียมกัน โดยการหามาตรการในการสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับนายทหารชั้นประทวน และพลทหารกองประจำการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารที่มีระยะเวลาทำงานหรือประสบการณ์น้อย และมีรายได้ต่ำ จะปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากและผู้ที่มีรายได้สูง ดังนั้นหน่วยงานจึงควรสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของข้าราชการทหารที่มีระยะเวลาทำงานมานานและผู้ที่มีรายได้สูง ให้สามารถพัฒนาตนเองไปสู่การแสดงออกถึง

พฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้อยู่ในระดับมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้ครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอิสระด้านอื่นเพิ่มเติมเพื่อดูว่าส่งผลต่อเจตคติในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหรือไม่ อาทิ เช่น เพศ

2. ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงสภาพของปัญหา ข้อจำกัด และอุปสรรคในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะข้าราชการทหารกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ในพื้นที่เขตบางเขนเท่านั้น ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นตัวแทนข้าราชการทหาร ของกองทัพบกทั้งหมด ดังนั้นถ้าหากจะมีการวิจัยในครั้งต่อไปควรใช้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการทหารในสังกัดอื่น ๆ ที่เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกองทัพบก เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ดวงตา สราญรัมย์. (2554). การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบึงบัว ตำบลลำผักกูด อำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดปทุมธานี. สืบค้นจาก Inno.vru.ac.th เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2556.

ปาริชาติ เส้นสด. (2554). สภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในจังหวัดตรัง. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พัฒนภัสสร สุพรรณอินทร์และสุชาสินี พลศักดิ์. (2549). เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น โรงเรียนศรีสงครามวิทยา อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. อดุรธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อดุรธานี.

มงคล อินทรโชติ.(2552). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

อภิชัย พันธเสน. (2550). ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารเศรษฐศาสตร์สุโขทัยธรรมาธิราช. 2(2), หน้า 53-70.

Yamane, T. (1970). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York : Harper & Row.